

חיפה, 17 בינואר 2008

לכבוד:
פרקליטות המדינה – מחלקת עררים
רח' צלאח א-דין 29
ירושלים

הנדון: ערר על סגירת תיקי פ.א. 431/06, 638/06, 4376/05 של תחנת בנימין
נגד הוטרינר הרשותי של המועצה האזורית מטה בנימין – דר' אפרים קרן

הח"מ מייצגת את משה כהן ואורי יפה, שהנם המתלוננים בתיקים שבנדון. מוגש בזה ערר לפי סעיף 64 לחוק סדר הדין הפלילי [נ"מ], תשמ"ב-1982 על החלטת המחלקה המשפטית של משרד החקלאות לסגור את התיקים הנ"ל נגד דר' אפרים קרן, הוטרינר הרשותי של מועצת מטה בנימין. יצוין כבר בפתח הדברים כי המחלקה המשפטית של משרד החקלאות הגישה בחודש יולי 2006 כתב אישום נגד דר' קרן, ואף הוציאה על כך הודעה לעיתונות, אך ביום 8.1.07, מבלי להודיע על כך למתלוננים, החליטה לבטל את כתב האישום נגד דר' קרן ולהעביר את המקרה לדין משמעתי, אקט המהווה הלכה למעשה סגירת התיק הפלילי נגד דר' קרן. כאמור, עד עתה לא נמסרה למתלוננים הודעה רשמית על סגירת התיק, ואולם, בפגישה שנערכה בסוף חודש דצמבר 2007 בין המתלוננים, משה כהן מ"העמותה למניעת צער בעלי-חיים ירושלים" ויו"ר "נח" מר אורי יפה, לבין נציגות המחלקה המשפטית במשרד החקלאות, הוסבר למתלוננים כי שמו של דר' קרן נמחק מכתב האישום, וכי נערכה עמו "עסקת טיעון", כפי שהגדירו בטעות עורכות הדין מטעם משרד החקלאות את מחיקת שמו של דר' קרן מכתב האישום, לפיה יועבר התיק לדין משמעתי.

ואלה נימוקי הערר:

1. ביום 7.3.06 שודר בתכנית סרט המתעד התעללות חמורה בבעלי חיים ע"י עובדי השירות הוטרינרי במועצה האזורית מטה בנימין. כתבת התחקיר מהווה חלק מחומר החקירה. בכתבה נראים עובדי התברואה של המועצה האזורית לוכדים חתולים ומשאירים אותם מספר ימים ללא אוכל ומים (כאשר עובדי "כלבוטק" לא יכלו לעמוד במראה התגנבו לכלביה ונתנו מזון ומים לחתולים המורעבים והמיובשים). החתולים לא הומתו אלא שוחררו לאחר 72 שעות, זאת אך בשל העובדה שעובד התברואה הבחין כי הוא נעקב.

עוד בכתבת התחקיר נראית תושבת המקום מתקשרת לראש מחלקת התברואה ומבקשת לקבל לרשותה כלבה ש"הועלמה" וגוריה הקטנים נותרו לגווע בלעדיה, ונענית כי הכלבה "לא תחזור", אך מסרבים למסור לה אם היא חיה או מתה. גופת הכלבה נמצאת ירויה במזבלה.

עוד נראה עובד תברואה יורה ממרחק בכלב, אותו כלל לא ניסה לתפוס קודם לכן, ומשליך את גופתו במזבלה.

תושבים ערביים החיים בסמוך למזבלה סיפרו לתחקירני "כלבוטק" כי אותו הטנדר של המועצה מגיע ומשליך כל שבוע כ-15 גופות של כלבים ועוד גופות של חתולים. עובדי התברואה טענו כי הם פועלים עפ"י ההוראות שקיבלו, וכי ימשיכו לעשות כן, שכן יש צורך "לדלל" את החתולים והכלבים – זאת בניגוד גמור לפסיקת בג"צ (בג"צ 6446/96).

הדר' הנכבד סרב להשיב לשאלות התחקירנים, ובתגובה לטענה כי עובדיו יורים בכלבים ומרעיבים למוות חתולים ועוד, פצח בשיר "משנכנס אדר מרבין בשמחה" ורקד לעיני המצלמה. מתגובה זו, שאין בה שמץ הכחשה, אלא לעד לסבלם של בעלי החיים, ניתן למצוא חיזוק לחומרים ששודרו בכתבה.

באולפן התארוחה דר' דגנית בן-דב, הממונה במשרד החקלאות על חוק צער בעלי חיים, אשר נדרשו מאמצים רבים מצידו של רפי גינת על מנת לחלץ מפיה צל צילו של גינוי למעשים הקשים והאכזריים הנראים בתחקיר.

דר' בן-דב ניסתה לתרץ את ההרג השיטתי בתפוצת מחלת הכלבת, וזאת כאשר עובדי המועצה מדברים מפורשות על צורך ב"דילול" ותלונות מהתושבים, וכאשר גופות בעלי החיים המתים מושלכים ללא קבורה במזבלה....

2. בעקבות התמונה הקשה של התעללות והרג שיטתיים העולה מכתבת התחקיר הנ"ל קיימה ועדת החינוך התרבות והספורט של הכנסת ביום 12.3.06 ישיבה שכינס היו"ר, ח"כ אברהם פורז, ובמהלכה צפו חברי הנוכחים בכתבת כלבוטק.

לקריאת פרוטוקול משיבת ועדת החינוך –

<http://www.knesset.gov.il/protocols/data/html/chinuch/2006-03-12.html>

מהדיון בועדה עולה כי נגד הדר' הנכבד נפתח עוד קודם לכן תיק בגין עבירות על חוק צער בעלי חיים וזאת בשל פיזור ללא פיקוח של פתיונות רעל, וכי המשטרה סבורה כי בידה די ראיות כדי להעמיד את דר' קרן לדין בשני התיקים.

שלא במפתיע, עוד באותו דיון אמרה דר' דגנית בן-דב, הממונה על חוק צער בעלי חיים במשרד החקלאות, כי עד שתסתיים החקירה היא אינה שוקלת להשעות את דר' קרן.

דר' משה חיימוביץ', מנהל השירותים הוטרינריים במשרד החקלאות ופיתוח הכפר, הודיע כי השימוש בסטריכנין במדינת ישראל ירד כמעט לאפס, וכי הוא מאשר שימוש ברעל זה

רק מקום שרופא וטרינר הוכיח לו כי עשה הכל כדי ללכוד את בעל החיים. הוא הוסיף כי אם וטרינר משתמש בסטריכנין שלא עפ"י הנוהל הוא יצטרך לתת על כך דין וחשבון. דר' חיימוביץ נתבקש להודיע לוועדה מה התוצאות במישור המשמעותי.

3. עוד בעקבות התחקיר, ובתאום עם רפ"ק שאול מיימון, הממונה במשטרת ישראל על אכיפת חוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים), הגישו המתלוננים ואחרים תלונה לתחנת משטרת בנימין על העבירות הנ"ל. התלונה עסקה בהתעללות בבעלי-חיים ע"י מניעת מזון ומים ואופן החזקתם, ירי בכלבים, שימוש ברעלים מסוג קטאמין/רמפון והרעלת כלבים וחתולים ברעל מסוג סטריכנין הגורם למוות בייסורים קשים (כל השרירים מתכווצים ובעל החיים נחנק למוות בהעדר יכולת לנשום). המתלוננים ציינו כי הם רואים בוטרינר הרשותי ובמנהל השירותים הוטרינריים במשרד החקלאות אחראים למעשים.

4. ביום 14.6.06 הוציא משרד החקלאות הודעה לעיתונות, על פיה בעקבות תחקיר התכנית "כלבוטק" הנ"ל הוגש לבית משפט השלום בירושלים כתב אישום חמור כנגד דר' קרן וכנגד מנהל מחלקת התברואה במועצה האזורית ועוד שניים מעובדיו, בגין עבירות של התעללות והתאכזרות בבעל חיים. **מסתבר כי המחלקה המשפטית של משרד החקלאות סברה כי יש די בחומר הראיות נגד דר' קרן על מנת להעמידו לדין.**
•רצ"ב הודעת משרד החקלאות לעיתונות.

5. כתב האישום עצמו הוגש לבימ"ש שלום ירושלים כחודש לאחר מכן – ת.פ. 2815/06.
•רצ"ב העתק כתב האישום.

6. למיטב ידיעתנו, החשדות העולים ממסמך שכתב דר' קרן למשה לדרר (נאשם מס' 2), המשקף את נהלי העבודה של דר' קרן (שימוש בקטאמין רמפון ופיזור סטריכנין לצורך המתת כלבים וחתולים באופן שוטף ויומיומי ע"י הפקחים ובידיעתו של הוטרינר) כלל לא נחקרו.
•רצ"ב המסמך מיום 29.1.05.

כתב האישום אינו כולל אישום בגין התלונה הנ"ל על פיזור פתיונות הרעל.

7. בדיעבד הסתבר למתלוננים כי ביום 8.1.07 הודיעה נציגת משרד החקלאות לבית המשפט הודעה בזו הלשון:

"הגענו להסדר טיעון לגבי נאשם 4 (דר' אפרים קרן – א.ב.) – במסגרת הסדר אנו נחזור מכל האישומים לגבי נאשם 4 לפני ההקראה וננקוט נגדו בהליכים משמעתיים לפי חוק הרופאים הוטרינריים במסגרתם הוא יודה בעבירה של משמעת בהתנהגות שאינה הולמת, ללא צו להוצאות."
 כתב האישום נגד דר' קרן בוטל.
 •רצ"ב פרוטוקול הדין.

8. החלטה זו מהווה הלכה למעשה סגירת התיק הפלילי ואינה מהווה בשום אופן הסדר טיעון, ואולם הודעה על כך לא נשלחה למתלוננים.
 ההליך המשמעתני הוא נפרד מההליך הפלילי ואינו מהווה סוג של ענישה בהליך הפלילי. אין כל קשר בין ההליכים ואין מניעה להעמיד לדין פלילי ומשמעתי במקביל, כפי שהיה צריך לעשות במקרה זה.
 העבירה של "התנהגות שאינה הולמת" (למה הכוונה כאן? לשיר ולריקוד שביצע הדר' הנכבד מול המצלמות?) אינה עבירה פלילית ואינה יכולה להוות סיום של הליך פלילי.

9. למרות האמור לעיל, בדיון שהתקיים בוועדת החינוך של הכנסת ביום 20.2.07, כמעט חודשיים לאחר ביטול כתב האישום נגד דר' קרן, הודיעה ד"ר דגנית בן דב - הממונה על חוק צער בעלי חיים במשרד החקלאות ופיתוח הכפר, כי כתב האישום שריר וקיים. להלן ציטוט מתוך פרוטוקול הוועדה, כפי שהתפרסם באתר הכנסת -
<http://www.knesset.gov.il/protocols/data/html/chinuch/2007-02-20-01.html>

ראובן לדיאנסקי (היועץ המשפטי של עמותת "תנו לחיות לחיות" – א.ב.)
 ישנם עכשיו 7 תיקים תקועים לקראת הגשת כתב אישום, בגלל מעצורים כאלה ואחרים מצד המערכת....
 לא מזמן ראינו בכולבוטק את ד"ר קרן ממועצה אזורית מטה בנימין. איפה זה נמצא? אותו רופא ממשיך לעבוד, ממשיך לטפל בבעלי החיים, ממשיך לשמור על בריאות הציבור.

היו"ר מיכאל מלכיאור:
 ד"ר חיימוביץ, זה לא נשמע כמו הדברים שאתה כתבת לי.

דגנית בן דב:
 הדוגמא הזאת היא דוגמא מצוינת לשיתוף פעולה בין המשטרה לבין המחלקה משפטית שלנו. הוגש כתב אישום משותף.

ראובן לדיאנסקי:
 אבל הוא עדיין ממשיך לעבוד.

דגנית בן דב:

אנחנו לא בית משפט.
ראובן לדיאנסקי:
 יש חוקי משמעת של עובדי מדינה.

היו"ר מיכאל מלכיאור:
 אבל אנשים שמואשמים בדברים חמורים לא יכולים להמשיך ולעשות את עבודתם.

ראובן לדיאנסקי:
 הוא אפילו לא בנבצרות.

10. הנה כי כן, הממונה על אכיפת חוק צער בעלי חיים במשרד החקלאות טענה כי הוגש כתב אישום נגד דר' קרן, בה בעת שכתב האישום נגדו כבר בוטל. זאת ועוד, דר' בן-דב לא עשתה כל מאמץ להסביר כיצד, לאחר תום החקירה (כטענתה בישיבה הקודמת של הועדה) ולאחר הגשת כתב האישום, לא שקל משרד החקלאות להשעות את דר' קרן מתפקידו.

11. כאמור, עד עצם היום הזה לא נמסרה למתלוננים הודעה רשמית על סגירת התיק נגד דר' קרן.

12. ליו"ר "נח", מר אורי יפה, נודע על סגירת התיק נגד דר' קרן משיחה שניהל ביוזמתו עם עו"ד נורית זקן גבעתי (נציגת משרד החקלאות). את השיחה יזם מר יפה כדי לברר מדוע איש לא פונה אליו כדי שישגייע להעיד בתיק. באותה שיחה תהה מר יפה מדוע לא הוגש כתב אישום גם בענין שיטת ההרעלות העולה מהמסמך הרצ"ב, אך נענה שחשדות אלה לא נחקרו.

13. בקשותיו של מר יפה (בהנחיית הח"מ) לקבל את חומר החקירה בתיקים הנ"ל לצורך הגשת ערר נענו בשלילה.

14. תוצאות עגומות אלה הן פרי הפקדת משרד החקלאות על ניהול התיקים הפליליים נגד עובדיו.

מקום שהממונה במשרד החקלאות על אכיפת חוק צער בעלי חיים יושבת וצופה בעובדי התברואה של המועצה האזורית מטה בנימין מודים כי הסיבה להמתה השיטתית של בעלי החיים היא "דילול" ותלונות שכנים, בניגוד לחוק ולפסיקת בג"צ, ומתפתלת בניסיון להצדיק את מעשיהם בתירוצים קלושים, אין לתמוה על התנהלותה של המחלקה המשפטית של המשרד: העדר הליכי השעיה; הוצאת הודעה לעיתונות תחת לחץ של ועדת החינוך ואז ביטול את כתב האישום מבלי להודיע, לא למתלוננים ולא לתקשורת; סרוב למסור את חומר החקירה ועוד.

אל לפרקליטות לתת ידה לעוולות שלטוניות אלה.

15. עוד יצוין כי ביום 9.12.07 פנה ח"כ דב חנין בשאלתא ישירה לשר לבטחון פנים וביקש לברר כמה חקירות מתנהלות נגד דר' קרן. טרם התקבלה תשובה לשאלתא זו.

16. נבקש להדגיש כי בשליחותו, בפיקוחו ובאחריותו של דר' קרן בוצעו עבירות חמורות וקשות של התעללות בבעלי חיים, ולמרות זאת בוחר משרד החקלאות שלא להשעותו מתפקידו ושלא להגיש נגדו כתב אישום.

אם בפני תחקירני התכנית הודו מנהל ועובדי מחלקת התברואה כי הם פועלים עפ"י הוראות (כאשר ברור כי רק דר' קרן יכול לתת הוראות אלה) וכאשר כל התנהגותו של דר' קרן נותנת אינדיקציה ברורה לאשמתו, ואם נציגי המשטרה ואף נציגי משרד החקלאות סברו כי יש די ראיות על מנת להעמידו לדין, מה השתנה וגרם לרשות לסגור את התיק?

17. לאור כל האמור לעיל, ובשל חומרת העבירות בהן חשוד דר' קרן, שלא בפעם הראשונה, נבקשכם לבדוק את חומר החקירה שבתיק, להורות על פתיחתו מחדש, ביצוע השלמות חקירה במידת הצורך, והגשת כתב אישום נגד דר' קרן, תוך השעייתו לאלתר מעבודתו.

בכבוד רב,

אביטל בן-נון, עו"ד